

Konuşma Kaygısına Yönelik Yapılmış Araştırmaların Tematik İçerik Analizi

Sevim Burçin GÜLTEKİN*

Öz

Bu araştırmada 2010-2020 yılları arasında konuşma kaygısına yönelik yapılmış araştırmaların tematik içerik analiziyle incelenmesi amaçlanmıştır. Konuşma kaygısına yönelik yapılmış araştırmalar genel amaçlarına yönelik üç başlık altında toplanabilmektedir. Birincisi yabancı öğrencilerin Türkçe konuşma kaygısı, ikincisi yerli öğrencilerin yabancı dilde konuşma kaygısı ve üçüncüsü ise yerli öğrencilerin toplum önünde veya bireysel konuşurken yaşadıkları konuşma kaygılarıdır. Bu araştırmaya üçüncü amaca yönelik olan araştırmalar dâhil edilmiştir. Bu amaç dâhilinde 30'u makale 12'si yüksek lisans tezi olmak üzere 42 araştırmanın künyesine ulaşılmıştır. Araştırmalar yayın yılı, amaç, yöntem, örneklem grubu, veri toplama aracı, veri analiz yöntemi ve sonuç parametrelerine uygun incelenmiştir. Bunun sonucunda; araştırmalarda büyük ölçüde nicel yollarla veri toplandığı ve analiz edildiği belirlenmiştir. Araştırma yöntemlerinin çoğunlukla tarama araştırması olduğu, karma yöntemle yürütülen araştırmaların sınırlı sayıda olduğu tespit edilmiştir. Sadece nitel yöntemin kullanıldığı araştırmaya ulaşılmamıştır. Ayrıca deneysel araştırmaların sınırlı sayıda olduğu ve çoğunlukla müdahalelerin pozitif etkileri olduğuna dair sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Konuşma kaygısı, tematik içerik analizi, konuşma becerisi.

A Thematic Review of Research on Speaking Anxiety

Abstract

This study aims to examine the research conducted on speaking anxiety between 2010 and 2020 through thematic content analysis. Studies conducted on speaking anxiety can be grouped under three headings based on their general purposes. The first one is the Turkish speaking anxiety experienced by foreign students, the second one is the foreign language speaking anxiety experienced by local students, and the third one is the speaking anxiety experienced by local students while individual or in public speaking. Studies regarding the third purpose were included in this study. Within the scope of this purpose, 42 publications, 30 of which were articles and 12 of which were master's theses, were examined. The research papers were examined in accordance with the publication year, purpose, method, sample group, data collection tools, data analysis method, and result parameters. As a result, it was determined that the data were collected and analyzed using the quantitative research method. It was also found that the most used research method was the survey study, and the number of studies conducted using the mixed method was limited. No research in which only the qualitative method was found. In addition, it was observed that experimental studies were limited in number, but their results showed that most of the time, the interventions had positive effects.

Keywords: Speaking anxiety, thematic content analysis, speaking skill.

* Arş. Gör., Artvin Çoruh Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalı, Artvin, burcin.gultekin@artvin.edu.tr , ORCID: 0000-0002-3867-0080

Giriş

İnsanın duygularını ve fikirlerini çevresindekilere aktarabilmesi için onlarla iletişim hâlinde olması gerekir. Bu iletişimin sağlanmasında yazılı veya sözlü birçok iletişim yolu bulunmaktadır. Bireyin etkili iletişim kurmasında okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerileri önem taşımaktadır. Sosyal bir varlık olan insan duygularını, düşüncelerini, görüş ve isteklerini çevresindekilerle paylaşmak için bu iletişim yollarından çoğunlukla sözlü olanı yani konuşma becerisini kullanmaktadır (Temizyürek, Erdem ve Temizkan, 2007; Demir ve Melanlıoğlu, 2014). İnsanların iletişim kurmalarında temel dil becerilerinden konuşma, ses ve dilin beraber kullanılmasıyla ortaya çıkmaktadır. Dil, düşünce, psikolojik ve zihinsel faktörleri kapsayan konuşma becerisine; jest ve mimiklerde eşlik etmektedir (Katrancı ve Kuşdemir, 2015).

İnsanın iş, eğitim ve özel hayatında başarı sağlayabilmesinde sözlü iletişim becerilerinin gelişmiş olması önem taşımaktadır. İletişimin etkili, düzgün ve açık olması aynı oranda başarıyı beraberinde getirmektedir. Başarılı iletişimin yolu ise güzel konuşma, anlaşılır olabilme ve sesi etkin kullanmadır (Kurudayıoğlu, 2003). Bu nedenle günlük yaşamda birey her türlü gereksinimini sözlü iletişim yolu ile ifade etmektedir (Solak ve Yılmaz, 2017). Etkili ve ikna edici konuşma becerisine sahip olan ve bunun bir sanat olduğunun farkında olan bireylerin kitleleri etkileme ve yönlendirme gücü bulunmaktadır (Özkan ve Kınay, 2015). Ancak etkili iletişimin yollarından birisi olan konuşma becerisini olumsuz etkileyen birtakım durumlar bulunmaktadır. Bu durumlar; kişilerin fizyolojik ve psikolojik yapılarından, yeterince bilgi, beceri ve donanımına sahip olmamalarından kaynaklanabileceği gibi, bireylerin var oldukları çevre özelliklerinden, sosyal, kültürel ve ekonomik imkânlarından da kaynaklanabilmektedir. Bu durumların bir veya birkaçının var olması bireylerin günlük hayatta konuşmalarında ve bilhassa toplum karşısında konuşmalarında vermek istedikleri mesajı aktarabilmelerinde sıkıntı yaratabilmektedir (Sargın, 2006). Konuşma esnasında bireylerin karşı tarafa vermek istediği mesajı eksiksiz ve muntazam bir biçimde aktarabilmesi konuşmanın daha çok bilişsel tarafıyla ilgilidir. Bu ifade ediş sürecinde göz teması, jest ve mimikler gibi unsurlar ise daha çok konuşmanın fiziksel tarafını oluşturmaktadır. Konuşmaya karşı verilen duyuşsal tepkiler de bu sürecin bir başka önemli unsurudur. Bireyin konuşmaya yönelik motivasyonu ve tutumu, konuşma becerisine yönelik öz yeterliği, konuşma öncesinde ve esnasındaki duyduğu kaygı konuşmanın duyuşsal boyutunu oluşturmaktadır (Gölpınar, Hamzadayı ve Bayat, 2018). İnsanların yaşadıkları temel kaygılardan olan konuşma kaygısı çoğunlukla insanların kendilerini rahat ve düzgün bir şekilde ifade edemediklerinde ortaya çıkmaktadır (Solak ve Yılmaz, 2017). Konuşma kaygısı; korku, üzüntü, kızgınlık, endişe şeklinde duygusal ortaya çıkabileceği gibi kalbin çok hızlı atması ve terleme gibi fiziksel olarak da ortaya çıkabilir (Melanlıoğlu ve Demir, 2014). İnsanların toplum önünde konuşmakta kaygılı olmalarının nedenleri arasında; ne söyleyeceğini unutmak, yanlış yapmaktan ve sorulan bir soruya cevap verememekten korkmak, herkesin kendisine bakıyor olmasından ve odak noktası olmaktan rahatsız olmak ve başarısız bir konuşma yapacağına inanmak sayılabilir (Katrancı ve Kuşdemir, 2015).

Konuşmanın duyuşsal boyutu olan kaygıya yönelik yapılan araştırmalar incelendiğinde konuşma kaygısının etkili konuşma becerisine ilişkin tutumları anlamlı düzeyde ve olumsuz yönde yordadığı (Baki ve Kahveci, 2017), konuşma başarımları ile konuşma kaygı düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu (Gölpınar vd., 2018) tespit edilmiştir. Bir başka araştırmada ise Özdemir (2018) hazırlıklı konuşma yapmanın konuşma kaygı düzeylerinde son testte anlamlı bir farklılık yarattığını ifade etmiştir. Konuşma kaygısına etkisi araştırılan değişkenlerden cinsiyetin kaygı düzeyinde anlamlı bir farklılık yaratmadığını ortaya koyan araştırmalar bulunmaktadır (Harmandar, Demirel, Serdar, Uludere ve Karakaş, 2017; Kavruk ve Deniz, 2015; Kuru, 2018). Bu araştırma ise konuşma kaygısı üzerine yapılmış bilimsel araştırmaları bir dizi tema bağlamında sentezlemeyi amaçlayan bir meta-sentez araştırmasıdır. Araştırma ile alanyazında belirli bir doygunluğa ulaşmış olan konuşma kaygısı üzerine yapılmış bilimsel araştırmalar hakkında araştırmacılara sentez bir resim sunarak ilgili alanyazına önemli bir katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Ayrıca, Türkçe eğitiminin temel amaçlarından biri olan konuşma becerisinin geliştirilme sürecindeki en önemli sorunlardan biri olduğu bilinen konuşma kaygısı hakkında kapsayıcı bir resim sunan bu araştırmanın eğitim sistemindeki karar alma mekanizmalarına da katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Konuşma Kaygısına Yönelik Yapılmış Araştırmaların Tematik İçerik Analizi

Bu araştırmada, konuşma kaygısına yönelik yapılan araştırmaların tematik içerik analizi yöntemiyle incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde, aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır:

- Konuşma kaygısına yönelik araştırmaların yıllara göre dağılım durumu nedir?
- Konuşma kaygısına yönelik araştırmalar hangi amaçlarla yapılmıştır?
- Konuşma kaygısına yönelik araştırmalarda kullanılan yöntemler nelerdir?
- Konuşma kaygısına yönelik araştırmalarda örneklem grubu dağılımı nedir?
- Konuşma kaygısına yönelik araştırmalarda kullanılan veri toplama araçları nelerdir?
- Konuşma kaygısına yönelik araştırmalarda kullanılan veri analiz yöntemleri nelerdir?
- Konuşma kaygısına yönelik araştırmalarda ne tür sonuçlara ulaşılmıştır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, içerik analizi türlerinden tematik içerik analizi (meta-sentez) yöntemi kullanılmıştır. Tematik içerik analizi (meta-sentez), bir alanda yapılmış araştırmaların tematik şekilde eleştirel bakış açısıyla bir senteze ulaştırılmasıdır (Çalık ve Sözbilir, 2014). Bu sebeple, meta sentez araştırmaları ilgili alanda çalışan ve alandaki tüm araştırmalara erişme olanağı olmayan araştırmacılara zengin bir kaynak sağlamaktadır (Çalık, Ayas ve Ebenezer, 2005; Ültay ve Çalık, 2012). Bu araştırmada da konuşma kaygısına yönelik yapılan araştırmaların incelenmesi ve bu konudaki eğilimlerin tespit edilmesi amaçlandığından, tematik içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada, konuşma kaygısına yönelik yapılan araştırmalara ulaşmak amacıyla, öncelikle ulusal alan yazında taranan ve 2010-2020 yılları arasında yapılan araştırmalara ulaşılmıştır. Konuşma kaygısına yönelik yapılmış araştırmalar genel amaçlarına yönelik üç başlık altında toplanabilmektedir. Birincisi yabancı öğrencilerin Türkçe konuşma kaygısı, ikincisi yerli öğrencilerin yabancı dilde konuşma kaygısı ve üçüncüsü ise yerli öğrencilerin bireysel veya toplum önünde konuşurken yaşadıkları konuşma kaygılarıdır. Bu araştırmaya üçüncü amaca yönelik olan araştırmalar dahil edilmiştir. Öncelikle ULAKBİM Türk Eğitim İndeksi (TEİ) ve Sosyal Bilimler Veri Tabanı taranmıştır. Daha sonra YÖK Ulusal Tez Merkezi ve Google Akademik veri tabanlarında ilgili anahtar kelimeler incelenmiştir. Anahtar kelime olarak, konuşma kaygısı, speech anxiety, speaking anxiety kullanılmıştır. Lisansüstü tezlerden üretilen yayınlar tezler incelendiği için dahil edilmemiştir. Dolayısıyla 30'u makale ve 12'si yüksek lisans tezi olmak üzere toplam 42 yayının künyesine ulaşılmıştır. İncelenen araştırmalar Ek 1'de sunulmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada alanyazından taranan 42 araştırma analiz programına aktarılmıştır. Bu araştırmalar program aracılığıyla tematik içerik analizi yöntemine uygun bir şekilde incelenmiştir. İnceleme neticesinde araştırmaların analizi için, araştırma sorularıyla bağlantılı ve bir bilimsel araştırmanın ana unsurlarından oluşan bazı parametreler belirlenmiştir. Bu parametreler; *yayın yılı*, *amaç*, *yöntem*, *örneklem*, *veri toplama aracı*, *veri analiz yöntemi* ve *sonuç* olarak saptanmıştır. Bu parametrelere göre araştırmaların incelenme biçimine ait bir örnek Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1.

Araştırmada İncelenen Yayınların İncelendiği Parametrelere Ait Bir Örnek

Yıl	Amacı	Yöntem	Örneklem Grubu	Veri Toplama Aracı	Veri Analiz Yöntemi	Sonuçlar
2014	Ortaöğretim öğrencilerinin konuşma kaygılarını çeşitli değişkenler açısından incelemek.	Tarama Modeli	Ortaöğretim öğrencileri	Konuşma Kaygısı Ölçeği	-t Testi -Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)	Araştırmanın sonunda ortaöğretim öğrencilerinin konuşma kaygılarının sınıf düzeyine ve okul türüne göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

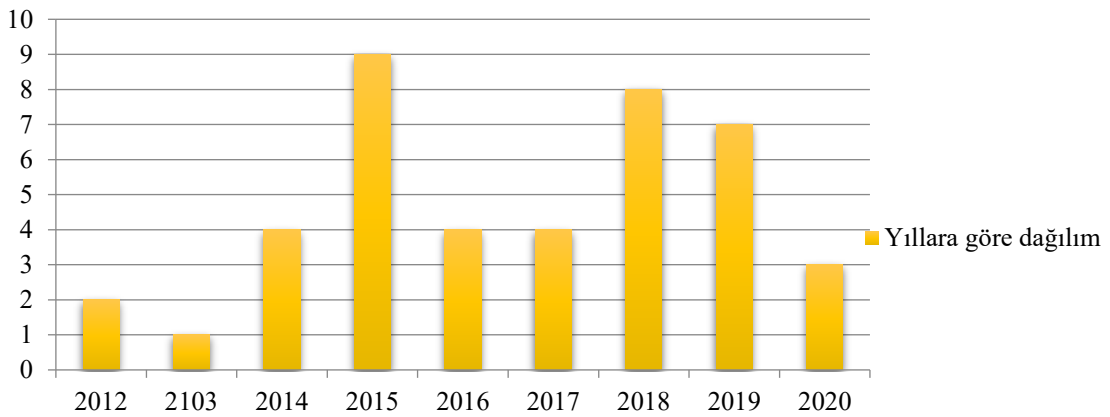
Araştırmalar herhangi bir veri kaybı olmaması için dikkatli bir şekilde incelenmiştir. Her bir araştırmacının Tablo 1’de bulunan parametrelere uygun olarak kodlanmasına dikkat edilmiştir. Bu süreçte herhangi bir hata olmaması için, araştırmaların her biri ayrı incelenmiştir. Analizler ve bulgular oluşturulurken herhangi bir veri kaybı yaşanmaması adına ham veriye doğru dönülerek doğrulama işlemi yapılmıştır. Kodlamaların güvenirliliği için alan uzmanından yardım alınmış ve araştırmalar içinden rastgele seçilen iki yayın kodlayıcılar tarafından ayrı ayrı kodlanmıştır. Bu işlem sonucunda Miles ve Huberman (1994)’ın formülü [$\text{Görüş birliği}/(\text{Görüş birliği}+\text{Görüş ayrılığı})$] kullanılarak kodların uyum oranı 0.89 olarak hesaplanmıştır. Kodlayıcılar arası güvenirlilik değerinin yüksek çıkmasından hareketle, incelenecek araştırmaların kodlamalarının görüş birliğine sahip kodlara uygun olarak yapılmasına karar verilmiştir.

Bulgular

Araştırma kapsamında incelenen araştırmalar, temalar ve kodlar aracılığıyla tablo ve şekillerde sunulmuştur.

Yayın Yılı Temasına Ait Bulgular

Araştırmaların yıllara göre dağılımı Şekil 1’de sunulmuştur:

Şekil 1. Yayın Yılı Temasına Yönelik Frekans Dağılımı

Konuşma Kaygısına Yönelik Yapılmış Araştırmaların Tematik İçerik Analizi

Şekil 1'e göre konuşma kaygısına yönelik yapılan araştırmaların ikisi 2012 yılında, biri 2013 yılında, dördü 2014 yılında, dokuzu 2015 yılında, dördü 2016 yılında, dördü 2017 yılında, sekizi 2018 yılında, yedisi 2019 yılında ve üçü ise 2020 yılında yapılmıştır.

Amaç Temasına Ait Bulgular

Araştırmaların amaçlara göre dağılımı Şekil 2 'de sunulmuştur:

Şekil 2. Amaç Temasına Yönelik Frekans Dağılımı

Şekil 2 incelendiğinde araştırmaların 28'i betimsel araştırma, 10 tanesi müdahale araştırması ve 7 tanesi ise ölçme aracı geliştirme amacına yönelik yapılmıştır. Betimsel araştırmalar öğrencilerin konuşma kaygılarını çeşitli değişkenlere göre (cinsiyet, anne baba eğitim durumu, sınıf düzeyi, öğretmenlik program türü, refah düzeyi vb.) inceleyen ve bir başka değişkenle (konuşma başarımları, dinleme öz yeterliliği, konuşma öz yeterliliği, duygusal zekâ vb.) ilişkisini inceleyen araştırmaları kapsamaktadır. Müdahale araştırmaları ise konuşma kaygısını azaltmaya yönelik çeşitli yöntem, teknik ve etkinliklerin etkisini inceleyen araştırmaları kapsamaktadır. Bu araştırmalara bakıldığında iki araştırmada yaratıcı drama kullanıldığı diğer araştırmalarda ise hazırlıklı konuşmaların etkisi, akran geribildirim, sözlü anlatım dersi uygulamaları, akademik çelişki tekniği, mikro öğretim uygulamaları, kavram haritası, 5E öğrenme modeli ve eğitsel oyunların kullanıldığı ortaya konmuştur. Ölçme aracına yönelik araştırmalar ise farklı örneklem gruplarına yönelik geliştirilen/uyarlanan konuşma kaygısı ölçme araçlarını kapsamaktadır. Bu araçlardan 4'ü öğretmen adaylarına 3'ü ise ortaokul öğrencilerine yönelik geliştirilmiştir.

Yöntem Temasına Ait Bulgular

Araştırmalarda kullanılan yöntemler Tablo 2'de sunulmuştur:

Tablo 2.

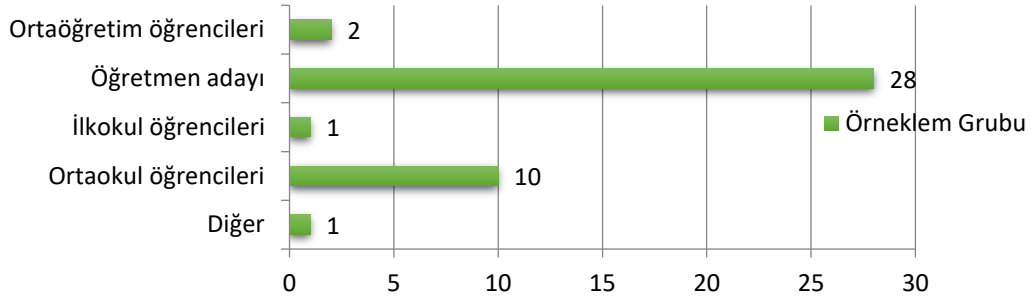
Yöntem Temasına Yönelik Frekans Dağılımı

Yöntem	f
Tarama Yöntemi	22
Nicel Yöntemler	
İlişkisel Tarama Yöntemi	9
Deneyisel Desen	8
	f
Deneyisel desen	2
Nicel	
İlişkisel tarama	1
Karma Yöntem	
Nitel	
Olgu bilim	1
Diğer	2

Tablo 2' ye göre incelenen araştırmaların 39'u nicel yöntemlerle ve 3'ü karma yöntemle yürütülmüştür. Karma yöntem araştırmalarının nicel kısmında 2 araştırmada yarı deneysel desen, 1 araştırmada ise ilişkiyel tarama yöntemi kullanılmıştır. Karma yöntemin nitel kısmında ise 1 araştırmada olgu bilim yöntemi kullanılmış olup 2 araştırmada nitel veri toplama teknikleri belirtilmiş, ancak açık bir şekilde yöntem belirtilmediği için "Diğer" olarak kodlanmıştır.

Örneklem Temasına Ait Bulgular

Araştırmaların örneklemeine ait bulgular şekil 3'te sunulmuştur.

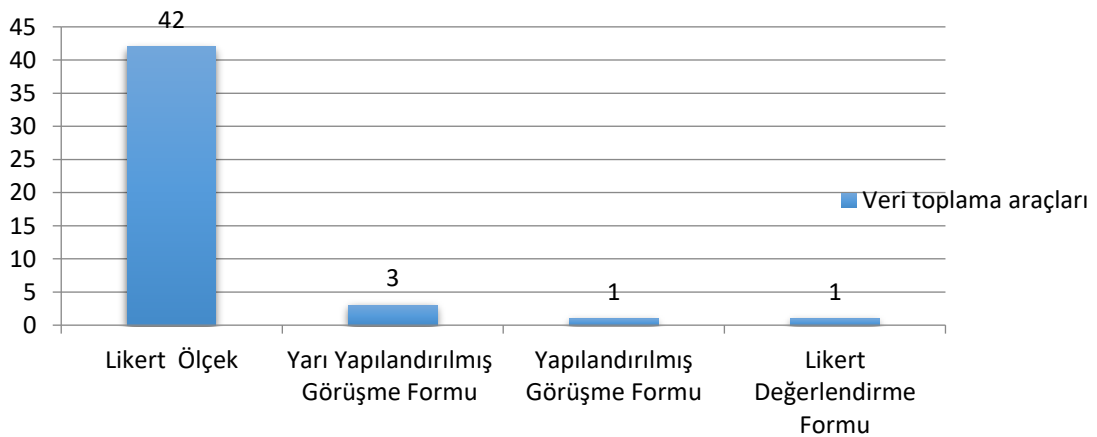

şekil 3. Örneklem Grubuna Yönelik Frekans Dağılımı

şekil 3 incelendiğinde araştırmaların 28' i öğretmen adayları, 10'u ortaokul öğrencileri, 2'si ortaöğretim öğrencileri, 1'i ilkokul öğrencileri ve 1'i diğer ile yürütülmüştür. "Diğer" başlığı altında belirtilen örneklem grubu 18-27 yaş arası sporcuları kapsamaktadır. Araştırmaların örneklem büyüklüğüne bakıldığında ise örneklem sayısı 0-50 aralığında 9 araştırma, 51-100 aralığında 1 araştırma, 101-200 aralığında 8 araştırma, 201-500 aralığında 16 araştırma, 501-1000 aralığında 7 araştırma ve 1000 ve üzeri aralığında ise 1 araştırma bulunmaktadır.

Veri Toplama Aracı Temasına Ait Bulgular

Araştırmalarda kullanılan veri toplama araçlarına ait bulgular şekil 4'te sunulmuştur:

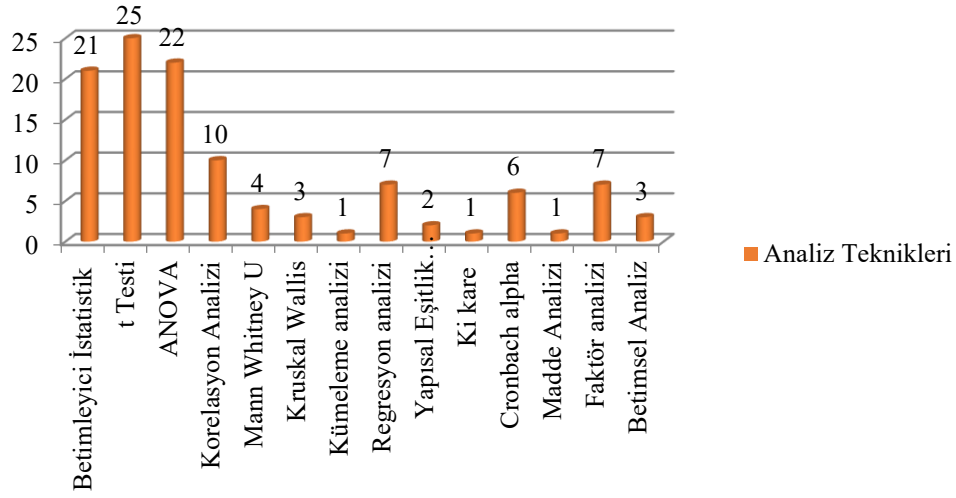

şekil 4. Veri Toplama Aracına Yönelik Frekans Dağılımı

şekil 4'e göre incelenen araştırmaların 42 tanesinde likert tipi ölçek, 3'ünde yarı yapılandırılmış görüşme formu, 1'inde yapılandırılmış görüşme formu ve 1'inde likert tipi değerlendirme formu kullanılmıştır.

Veri Analiz Yöntemi Temasına Ait Bulgular

Araştırmaların analizinde kullanılan teknikler Şekil 5'te sunulmuştur.

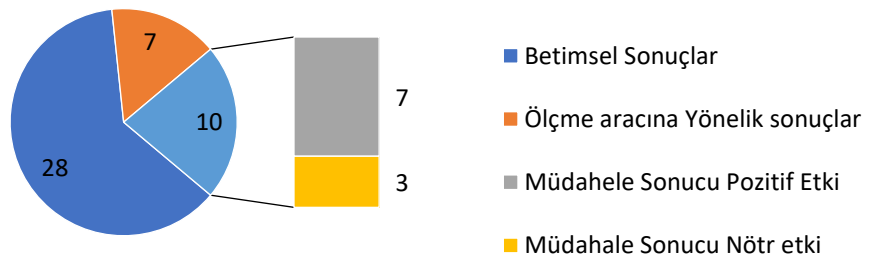

Şekil 5. Veri Analiz Yöntemine Yönelik Frekans dağılımı

Şekil 5'e göre araştırmaların 21'inde betimsel istatistikler kullanılmıştır. Araştırmaların nicel veri analizlerinde ise 25'inde t testi, 22'sinde ANOVA, 4'ünde Mann Whithney U testi, 3'ünde Kruskal Wallis testi, 10'nunda Korelasyon analizi, 1'inde kümeleme analizi, 7'sinde Regresyon analizi, 2'sinde Yapısal Eşitlik modellemesi, 1'inde Ki kare testi, ölçek geliştirilen araştırmalarda geçerlik ve güvenilirlik analizleri faktör analizi, madde analizi ve Cronbach Alpha teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Nitel verilerin analizinin yapıldığı 3 araştırmada ise betimsel analiz kullanılmıştır.

Sonuç Temasına Ait Bulgular

Araştırmaların sonucuna yönelik bulgular Şekil 6' da sunulmuştur:

Şekil 6. Sonuç Temasına Yönelik Frekans Dağılımı

Şekil 6'ya bakıldığında araştırmaların 28'i betimsel, 7'si ölçme aracına yönelik, 10 araştırma ise müdahaleye dönük sonuçları sunmaktadır. Araştırmalardan elde edilen betimsel sonuçlara göre; konuşma kaygısını çeşitli değişkenler açısından ele alan araştırmalar incelendiğinde sınıf düzeyi değişkeninde öğretmen adayları ile yapılan bir araştırmada 4. sınıf öğretmen adaylarının konuşma kaygı düzeyi fazlayken, diğer araştırma sonucunda sınıf düzeyi arttıkça kaygı düzeyi düşmektedir. Ortaöğretim ve ortaokul öğrencileriyle yapılan iki çalışmada ise sınıf düzeyi değişkeni için konuşma kaygı düzeyinde farklılığa ulaşılmamıştır. Sıklıkla incelenen bölüm değişkeninde ise bir araştırmada öğretmen adaylarının konuşma kaygılarında bölümüne göre farklılık bulunmazken diğer bir araştırma da ise Türkçe öğretmeni adaylarının müzik öğretmeni adaylarından daha kaygılı olduğu tespit

edilmiştir. Bir başka değişken aylık gelir düzeyinde ise ortaokul öğrencileri ile yürütülen bir araştırma da gelir seviyesine göre konuşma kaygı düzeylerinde farklılık bulunmamıştır. Anne-baba eğitim durumu değişkeninde anne babası üniversite mezunu olan ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygısının daha düşük olduğu belirlenmiştir. Konuşma kaygısının başka değişkenlerle ilişkisini inceleyen araştırmalara bakıldığında akademik öz yeterlik ve konuşma başarısı arasında negatif yönde, dinleme öz yeterliği ile pozitif yönde ilişki olduğu saptanmıştır. Başka bir araştırmada ise konuşma kaygısının etkili konuşma becerisine ilişkin tutumları olumsuz yönde anlamlı düzeyde yordadığı ifade edilmiştir. Ölçme aracına yönelik sonuçlar incelendiğinde 4'ü öğretmen adaylarına, 3'ü de ortaokul öğrencilerine yönelik geçerliği ve güvenilirliği sağlanmış ölçme araçları hazırlandığı tespit edilmiştir. Müdahaleye dönük sonuçlar incelendiğinde ise konuşma kaygısını azaltmaya yönelik çeşitli yöntem, teknik ve etkinlikleri inceleyen araştırmaların 7'si konuşma kaygısını azaltmaya yönelik pozitif sonuçlar ortaya koyarken 3 araştırma herhangi bir gelişim olmadığını ortaya koymuştur. Bu araştırmalardan ikisinde yaratıcı drama yöntemi, diğerlerinde ise hazırlıklı konuşma etkinlikleri, öğretmen ve akran geribildirim, sözlü anlatım dersi uygulamaları, akademik çelişki tekniği, mikro öğretim uygulamaları kullanılmış ve bu yöntem ve tekniklerin konuşma kaygı düzeylerini azalttığı ifade edilmiştir. Kavram haritası, 5E öğrenme modeli ve eğitsel oyunların kullanıldığı araştırmalarda ise konuşma kaygılarını azaltmada nötr etki olduğu gözlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular sırasıyla araştırma soruları çerçevesinde tartışılmıştır.

Yayın yılı temasına ait bulgulara bakıldığında konuşma kaygısına yönelik ilgili araştırmaların 2012 yılından sonra arttığı ve 2015 yılında artışın yaşandığı görülmektedir (Şekil 1). Bu artış konuşma kaygısı ölçme araçlarının 2012 yılında öğretmen adaylarına yönelik geliştirilmesi ve ilerleyen yıllarda farklı örneklem gruplarına yönelik geliştirilmesinden ve konuşma kaygısına yönelik araştırmaların önem kazanmasından kaynaklanmış olabilir.

Araştırmaların amaç temasına yönelik bulgularına bakıldığında öğrencilerin konuşma kaygılarını çeşitli değişkenlere göre incelemek ve bir başka değişkenle ilişkisini ortaya koymak amaçlandığından betimsel araştırmaların sayısı fazla çıkmıştır (Şekil 2). Bu sonuç konuşma kaygısı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından farklılık gösterip göstermediğini belirleme ve mevcut durumu belirli aralıklarla inceleme ihtiyacından doğmuş olabilir. Buna ek olarak araştırmaların 10 tanesi müdahaleye yönelik etkileri ortaya koyan araştırmalardır. Deneysel araştırmaların daha az sayıda olması betimleyici araştırmalara göre daha fazla zaman ve emek alıyor olmasından kaynaklanabilir.

Araştırmaların örneklem grupları temasına bakıldığında çoğunlukla öğretmen adayları ile yürütüldüğü görülmektedir (Şekil 3). Bu durum araştırmacıların örnekleme daha kolay ulaşabilme imkânından olabilir. Buna karşın ilkökul öğrencileri ile yapılmış bir araştırmaya rastlanmıştır (Asan, 2019). Bu açıdan ilkökul düzeyinde konuşma kaygısına yönelik araştırmaların sınırlılığı göze çarpmaktadır. Ancak konuşma kaygısını erken zamanda belirlemek ve gidermek önem taşımaktadır. Demir ve Melanlıoğlu (2014, s. 109)'nun belirttiği gibi "konuşma kaygısı, öğrenciyi konuşma becerisinin her aşamasında etkiler ve öğrencinin beceriye yönelik kaygı düzeyi arttıkça öğrenci konuşmaktan hoşlanmaz. Bu durum bir kez gerçekleştiğinde öğrencinin konuşma kaygısını belirlemek ve konuşma becerisini geliştirmek için geç kalınmış olabilir." Bu bağlamda erken teşhisin önemi göze alındığında ilkökul öğrencileri ile araştırmaların yapılmasının bir ihtiyaç olduğu söylenebilir.

Araştırmalarda kullanılan yöntemlere bakıldığında çoğunluğu nicel araştırma yöntemlerine dayalı yürütülmüştür (Tablo 2). Ayrıca en fazla tarama modeli kullanılmıştır (Arslan,2018; Bozpolat, 2017; Baki ve Kahveci, 2017; Deringöl, 2018; Gölpınar vd., 2018; İşcan ve Karagöz, 2016; Kana, 2015; Kavruk ve Deniz,2015; Kuru, 2018; Sevim ve Gedik, 2014; Temiz, 2015;). Tarama modeli bir konu ya da olaya ilişkin kişilerin görüşlerinin veya ilgi, beceri, yetenek, tutum gibi özelliklerinin saptandığı; geniş bir kitleyi temsil edecek örneklemin seçildiği, verilerin toplanmasında veri kaynağından alınan cevaplara dayanan bir araştırma modelidir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017). Bu sonuç araştırmacıların tarama modeli aracılığıyla araştırma sonuçlarını genelleme isteğinden ve sayıca fazla örneklem

gruplarından daha kolay veri toplayabilme imkanından kaynaklanmış olabilir. Araştırmaların bir kısmında ise deneysel desenler kullanılmıştır (Aydoğan, 2016; Demirci, 2019; Asan, 2019; Özdemir, 2018; Katrancı ve Kuşdemir, 2015; Kardeş ve Koç, 2017; Tüzemen, 2016; Bulut, Açık ve Çiftçi, 2016). Bu durum araştırmaların herhangi bir yöntemin konuşma kaygı düzeylerinde etkisini belirleme amacından kaynaklanabilir. Buna karşın karma ve nitel araştırma yöntemlerinin sınırlı sayıda kaldığı görülmektedir (Gündüz, 2020; Hasırcı, 2018; Sevim, 2014). Araştırma yönteminde sadece nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı araştırmaya rastlanmamıştır. Karma ve nitel araştırma yöntemlerinin az sayıda olması; araştırmaların planlanması, uygulanmasının zaman alması ve veri analizi gibi süreçlerin daha zor görülmesinden kaynaklanabilir. Ancak nitel veri; bilgilerin inançların, hislerin, davranışların, değerlerin ve fikirlerin ayrıntılı bir biçimde aktarılabilirdiği bir veridir (Kümbetoğlu, 2012). Bu açıdan öğrencilerin konuşma kaygılarının nedenlerini detaylı inceleyen, zengin veri elde eden araştırmaların yapılmasının önemli olacağı düşünülebilir. Ölçek geliştirme ve uyarlama araştırmaların öğretmen adayları (Doğru-Çabuker, Balcı-Çelik ve Aldemir, 2020; Sevim, 2012; Kinay ve Özkan, 2014; Sofu, 2012) ile ortaokul öğrencilerine (Demir ve Melanlıoğlu, 2014; Gündüz, 2020; Yıldırım, 2015) yönelik olduğu görülmektedir. Öğretmenlik mesleğinde konuşmanın temel bir beceri olması araştırmacıları hizmet öncesi dönemde bu kaygı düzeylerini tespit etmeye yönelik ölçme aracı geliştirmeye yönlendirmiş olabilir.

İncelenen araştırmaların tümünde nicel veri toplama araçlarından Likert tipi ölçeğin kullanıldığı görülmektedir (Çodur, 2019; Demirci, 2019; Harmandar Demirel vd., 2017; Gündüz, 2020). Yarı yapılandırılmış görüşme formunun ise üç araştırmada kullanıldığı görülmüştür (Hasırcı, 2018; Sevim, 2014; Gündüz, 2020). Likert tipi ölçeklerin tarama yöntemine ek olarak deneysel desenlerde ön test ve son test olarak kullanılması sayıca fazla kullanılmasını sağlamış olabilir. Araştırmada nitel veri toplama tekniklerinin sınırlı olması, sadece görüşme tekniğinin kullanılması, gözlem ve doküman tekniklerinin yer almaması karma ve nitel araştırma yöntemlerinin az sayıda tercih edilmesinden kaynaklanabilir.

İncelenen araştırmalara bakıldığında sıklıkla nicel veri analiz yöntemlerinin kullanıldığı belirlenmiştir (Şekil 5). Bu yöntemler arasında betimleyici istatistikler, t-testi ve ANOVA gibi analizlerin sıkça kullanıldığı görülmektedir (Sevim 2014, Temiz, 2013; Bulut, Açık ve Çiftçi, 2016; İşçan ve Karagöz, 2016). Bu durum araştırmaların çoğunluğunun nicel araştırma yöntemleri ile yürütülmesinden kaynaklanabilir. Nitel araştırma yöntemlerinin sadece karma yöntemle yürütülen araştırmaların içerisinde olmasından dolayı betimsel analiz tekniğinin sınırlı sayıda kaldığı düşünülebilir.

Araştırmaların sonuçlarına bakıldığında çoğunluğunun betimsel sonuçlar içerdiği görülmektedir (Şekil 6). Bu yapılan araştırmaların çoğunluğunun durum tespiti amacı güdüyor olmasından kaynaklanabilir. Müdahaleye yönelik araştırmalara bakıldığında çeşitli yöntem ve tekniklerin konuşma kaygısını azaltmada pozitif etkiye sahip olduğu görülmektedir (Katrancı ve Kuşdemir, 2015; Kardeş ve Koç, 2017; Tüzemen, 2016; Bulut, Açık ve Çiftçi, 2016). Deneysel araştırmalardan üç tanesi ise nötr etki olduğunu belirtmiştir (Aydoğan, 2019; Asan, 2019; Demirci, 2019). Araştırmacıların nötr etki veya negatif etkiye sahip araştırma sonuçlarını yayımlanmaktan kaçınmaları pozitif etki olan araştırmaların değerli olduğu düşüncesini ortaya çıkarmış olabilir.

Araştırma sonuçlarına genel olarak bakıldığında büyük ölçüde nicel yollarla veri toplandığı ve analiz edildiği, yöntemlerin çoğunlukla tarama araştırması olduğu, karma yöntemle yürütülen araştırmaların sınırlı sayıda olduğu tespit edilmiştir. Çalışmalarda yalnızca nitel yöntemlerin kullanıldığı araştırmaya ulaşılmamış ve ayrıca deneysel araştırmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Elde edilen sonuçlar ışığında aşağıda öneriler sunulmuştur:

- Araştırma sonuçlarına bakıldığında ilkökul öğrencilerine yönelik yapılan araştırma sayısı sınırlı sayıdadır. Gelecek araştırmalarda ilkökul öğrencileri ile araştırmalar yürütülebilir.
- Araştırmalarda kullanılan yöntemlere bakıldığında karma ve nitel araştırma yöntemi az sayıdadır. Zengin ve derin veri elde etmek için karma ve nitel araştırma yöntemleriyle araştırmalar yapılabilir.
- Konuşma kaygısını giderebilecek farklı yöntem ve tekniklerin etkisini inceleyen deneysel araştırmalar yapılabilir.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Yazarların Katkı Oranı

Bu çalışma tek yazarlı olarak araştırmacının kendisi tarafından hazırlanmıştır.

Çıkar Çatışması

Çalışmada çıkar çatışmasını teşkil edecek bir durum ve ilişki bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Arslan, A. (2018). Ortaokul öğrencilerinin yazma kaygıları ve akademik öz-yeterlik inançlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1286-1312.
- Asan, H. (2019). *İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin konuşma becerilerine ve konuşma kaygılarına eğitsel oyunların etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Aydoğan, Y. (2019). *Ortaokul öğrencilerinin konuşma becerilerinin geliştirilmesinde ve konuşma kaygılarında kavram haritalarının etkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Baki, Y.ve Kahveci, G. (2017). Türkçe öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarının etkili konuşma becerileri üzerindeki etkisi: Bir yapısal eşitlik modellemesi. *Electronic Turkish Studies*, 12(4), 47-70.
- Bozpolat, E. (2017). An investigation of the variables predicting faculty of education students' speaking anxiety through ordinal logistic regression analysis. *Journal of Education and Learning*, 6(1), 27-40.
- Bulut, K., Açık, F. ve Çiftçi, Ö. (2016). The effect of microteaching on pre-service Turkish language teachers' speaking anxieties. *European Journal of Education Studies*, 2(11), 89-106.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çabuker, N. D., Çelik, S. B., ve Aldemir, A. (2020). Topluluk önünde konuşma kaygısı ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(76), 1601-1610.
- Çalık, M. ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38.
- Çalık, M., Ayas, A. ve Ebenezer, J.V. (2005). A review of solution chemistry studies: Insights in to students' conceptions. *Journal of Science Education and Technology*, 14(1), 29-50.
- Çodur, H (2019). *Farklı programlardaki öğretmen adaylarının konuşma kaygı düzeyleri ile yaşam becerileri arasındaki ilişkinin fiziksel aktiviteye katılım ve farklı değişkenler açısından incelenmesi (Atatürk Üniversitesi örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Demir, T. ve Melanlıoğlu, D. (2014). Speaking anxiety scale for secondary school education students: validity and reliability study. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 47(1), 103-124.
- Demirci, E. (2019). 5E öğrenme modelinin ortaokul öğrencilerinin konuşma becerileri ve konuşma kaygılarına etkisi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale
- Deringöl, Y. (2018). Sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygıları. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(03), 23-35.
- Gölpınar, Ş., Hamzadayı, E. ve Bayat, N. (2018). Konuşma kaygı düzeyi ile konuşma başarımı arasındaki ilişki. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 75-85.

- Gündüz, A. (2020). *Duygusal zekâ ile konuşma kaygısı arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Harmandar Demirel, D., Serdar, E., Uludere, E. ve Karakaş, Z. (2017). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının konuşma kaygıları. *Journal of International Social Research*, 10(50), 510-516.
- Hasırcı, S. (2018). Türkçe öğretmeni adaylarının konuşma kaygıları üzerindeki etkisi açısından akran ve öğretmen geribildirimi. *Turkish Studies*, 13(4), 685-706.
- İşcan, A. ve Karagöz, B. (2016). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Konuşma Kaygılarının İncelenmesi Gaziosmanpaşa Üniversitesi Örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 193-206.
- Kana, F. (2015). Investigation of preservice teachers' speech anxiety with different points of view. *International Journal of Progressive Education*, 11(3), 140-152.
- Kardaş, M. N. ve Koç, R. (2017). Effect of drama instruction method on students Turkish verbal skills and speech anxiety. *International Journal of Progressive Education*, 13(1), 64-78.
- Kavruk, H. ve Deniz, E. (2015). Ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygıları (Samsun ili örneği). *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 15, 63-89.
- Kinay, I. ve Özkan, E. (2014). Öğretmen adayları için konuşma kaygısı ölçeği (OAKKO) geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Turkish Studies—International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(5), 1747-1760.
- Kuru, O. (2018). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin konuşma kaygılarının incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(4), 2193-2206.
- Kuşdemir, Y. ve Katrancı, M. (2015). Öğretmen adaylarının konuşma kaygılarının incelenmesi: sözlü anlatım dersine yönelik bir uygulama. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 415-445.
- Kurudayıoğlu, M. (2003). Konuşma eğitimi ve konuşma becerisini geliştirmeye yönelik etkinlikler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 13, 287-309.
- Kümbetoğlu, B. (2012). *Sosyolojide ve Antropolojide Niteliksel Yöntem ve Araştırma*. İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Thousand Oaks, Sage.
- Özdemir, S. (2018). Türkçe öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarını gidermede hazırlıklı konuşmaların rolü. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 361-374.
- Özkan, E ve Kinay, İ. (2015). Öğretmen adaylarının konuşma kaygılarının incelenmesi (Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi örneği). *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 4(3), 1290-1301.
- Sargın, M (2006). *İlköğretim öğrencilerinin konuşma becerilerinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Sevim, O. (2014). Effects of drama method on speaking anxieties of pre-service teachers and their opinions about the method. *Educational Research and Reviews*, 9(18), 734-742.
- Sevim, O. (2012). Öğretmen adaylarına yönelik konuşma kaygısı ölçeği: Bir geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Electronic Turkish Studies*, 7(2), 927-937.
- Sevim, O. ve Gedik, M. (2014). Ortaöğretim öğrencilerinin konuşma kaygılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 52, 379-393.
- Sofu, M. (2012). *Öğretmen adaylarının konuşma kaygıları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Solak, E. M. ve Yılmaz, F. (2017). Türkçe öğrenen yabancı uyruklu öğrencilerin konuşma kaygısı nedenleri ve düzeyleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 308-317.
- Ültay, N. ve Çalık, M. (2012). A thematic review of studies in to the effectiveness of context-based chemistry curricula. *Journal of Science Education and Technology*, 26(6), 686-701.
- Temiz, E. (2015). Pedagojik formasyon alan öğretmen adaylarının konuşma kaygıları. *Electronic Turkish Studies*, 10(3), 985-992.

- Temiz, E. (2013). Speech anxiety of music and Turkish language teacher candidates. *Journal of Educational & Instructional Studies in the World*, 3(2), 101-105.
- Temizyürek, F. Erdem, İ. ve Temizkan, M. (2007). *Konuşma eğitimi*. Ankara: Öncü Kitap.
- Tüzmen, T. (2016). *Akademik çelişki tekniğinin 6. Sınıf öğrencilerinin konuşma becerilerine ve konuşma kaygılarına etkisinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Yıldırım, G. (2015). *Ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygısı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Uşak.

Extended Abstract

Introduction

In order for people to convey their feelings and ideas to ones around them, they must be in communication with them. However, there are some circumstances that negatively affect speaking skills, which is one of the methods of effective communication. The individual's motivation and attitude towards speaking, their perception of self-efficacy towards speaking skills, and their level of anxiety before and during speaking constitute the affective dimension of speaking (Gölpınar vd., 2018). Speaking anxiety, which is one of the main anxieties that individuals experience, mostly occurs when they are unable to express themselves comfortably or properly (Solak and Yılmaz, 2017). Speaking anxiety can manifest itself emotionally in the form of sadness, fear, anger, or anxiety, or physically in the form of a rapid heartbeat and sweating (Melanlıoğlu and Demir, 2013).

Method

In this study, in order to obtain the studies conducted on speaking anxiety, first, a search was conducted of studies that were conducted between 2010 and 2020 within the national literature. Studies conducted on speaking anxiety can be grouped under three headings based on their general purposes. The first is the Turkish speaking anxiety experienced by foreign students, the second is the foreign language speaking anxiety experienced by local students, and the third is the speaking anxiety experienced by local students while individual or in public speaking. Studies regarding the third purpose were included in this study. First, the ULAKBİM Turkish Education Index (TEI) and Social Sciences Database were scanned. Then, Google Scholar and the YÖK National Thesis Center databases were examined using relevant keywords, which comprised "konuşma kaygı", speaking anxiety, and speaking anxiety. Publications produced from postgraduate theses were not included as theses were reviewed. Therefore, a total of 42 publications, 30 of which were articles and 12 of which were master's theses, were found. In the research, first, 42 of the studies reviewed within the literature were transferred to the analysis program. These studies were examined through the program in accordance with the thematic content analysis method. As a result of the review, some parameters related to the research questions and consisting of the main elements of scientific research were determined for the analysis of the studies. These were, respectively, the publication year, purpose, method, sample, data collection tools, data analysis method, and results. The studies were carefully examined to avoid any data loss. Every study was coded carefully in accordance with the parameters. In order to avoid any mistakes during this process, each of the studies was examined separately. Retrospective validation was performed on the raw data both during the analyses and while the findings were created. For the reliability of the coding, assistance was obtained from a field expert and two randomly selected publications were coded separately by the coders. At the end of this process, the reliability rate of the codes was calculated as 0.89 using the formula of Miles and Huberman [$\text{Consensus}/(\text{Consensus} + \text{Disagreement})$] (1994).

Results and Discussion

When the findings of the publication year were examined, it was seen that the studies on speaking anxiety increased after 2012 and again an increase was experienced in 2015. This increase may have been due to the development of speaking anxiety measurement tools for teacher candidates in 2012 and for different sample groups in the following years.

When the findings of the studies on the purpose theme were examined, the number of descriptive studies was high, as it was aimed to examine the speaking anxiety of the students according to various variables and reveal its relationship with another variable. This result may have arisen from the need to determine whether speaking anxiety levels differ in terms of various variables and to examine the current situation at regular intervals.

When the sample groups were examined, it was seen that the studies were mostly conducted with teacher candidates (Figure 3). The reason behind this may have been the researchers' ability to access the sample more easily. On the other hand, only one study conducted with primary school students was found (Asan, 2019). In this regard, the scarcity of research on speaking anxiety at primary school level stands out.

For the methods used in the studies, it was seen that most were based on quantitative research methods (Table 2). In addition, the most used method was the survey model. (Sevim and Gedik, 2014; Kana, 2015; Kavruk and Deniz, 2015; Lüle Mert, 2015; Temiz, 2015; İşcan and Karagöz, 2016; Baki and Kahveci, 2017; Bozpolat, 2017; Arslan, 2018; Deringöl, 2018; Gölpınar, vd., 2018; Kuru, 2018). This result may have been due to the researchers' desire to generalize the research results through the survey model and the opportunity to collect data more easily from large sample groups. Experimental designs were also used in some of the studies (Katranlı and Kuşdemir, 2015; Aydoğan, 2016; Bulut, Açık and Çiftçi, 2016; Tüzemen, 2016; Kardaş and Koç, 2017; Özdemir, 2018; Asan, 2019; Demirci, 2019). No research was found in which only the qualitative method was used. The low number of mixed and qualitative research methods may have been due to the fact that the planning and implementation of research takes time and processes such as data analysis are deemed to be harder.

It was seen that the Likert scale, one of the quantitative data collection tools, was used in all of the studies examined (Demirel, Serdar, Uludere and Karakaş, 2017; Çodur, 2019; Demirci, 2019; Gündüz, 2020). It was observed that the semi-structured interview form was used in three studies (Sevim, 2014; Hasırcı, 2018; Gündüz, 2020). The use of Likert scales as a pre-test and post-test in experimental designs, in addition to the survey method, may have been the reason for their high rate of use. The limited use of qualitative data collection techniques in the studies may have been due to the use of the interview technique only, the absence of observation and document techniques, and the low rate of mixed and qualitative research methods.

It was determined that mostly quantitative data analysis methods were used in the studies examined (Figure 5). Among these methods, it was seen that analyses such as descriptive statistics, t-test, and ANOVA were frequently used (Temiz, 2013; Sevim, 2014; Bulut, Açık, and Çiftçi, 2016; İşcan and Karagöz, 2016). This may have been due to the fact that most of the studies were conducted with quantitative research methods. It can be thought that the descriptive analysis technique was limited in number, since qualitative research methods are only included in the research conducted with the mixed method.

When the results of the studies were examined, it was seen that most of them contained descriptive results (Figure 6). This may have been due to the fact that most of the studies were conducted in order to determine the current state. When the studies on intervention were examined, it was seen that various methods and techniques had a positive effect on reducing speaking anxiety (Katranlı and Kuşdemir, 2015; Bulut, Açık and Çiftçi, 2016; Tüzemen, 2016; Kardaş and Koç, 2017). Three of the experimental studies stated that there was a neutral effect (Asan, 2019; Aydoğan, 2019; Demirci, 2019). The researchers' avoidance of publishing the results of studies with neutral or negative effects may have led to the thought that only the studies with positive effects were valuable.

Ekler**Ek- 1. Araştırma Kapsamında İncelenen Yayınlar**

- Arslan, A. (2018). Ortaokul öğrencilerinin yazma kaygıları ve akademik öz-yeterlik inançlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1286-1312.
- Asan, H. (2019). *İlkokul 4. Sınıf öğrencilerinin konuşma becerilerine ve konuşma kaygılarına eğitsel oyunların etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Aydoğan, Y. (2019). *Ortaokul öğrencilerinin konuşma becerilerinin geliştirilmesinde ve konuşma kaygılarında kavram haritalarının etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Baki, Y. ve Karakuş, N. (2015). A research on speech anxiety of prospective Turkish teachers. *The Anthropologist*, 21(1-2), 271-276.
- Baki, Y.ve Kahveci, G. (2017). Türkçe öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarının etkili konuşma becerileri üzerindeki etkisi: Bir yapısal eşitlik modellemesi. *Electronic Turkish Studies*, 12(4), 47-70.
- Bozpolat, E. (2017). An investigation of the variables predicting faculty of education students' speaking anxiety through ordinal logistic regression analysis. *Journal of Education and Learning*, 6(1), 27-40.
- Bulut, K., Açık, F. ve Çiftçi, Ö. (2016). The effect of microteaching on pre-service Turkish language teachers's speaking anxieties. *European Journal of Education Studies*, 2(11), 89-106.
- Çabuker, N. D., Çelik, S. B., ve Aldemir, A. (2020). Topluluk önünde konuşma kaygısı ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(76), 1601-1610.
- Çodur, H (2019). *Farklı programlardaki öğretmen adaylarının konuşma kaygı düzeyleri ile yaşam becerileri arasındaki ilişkinin fiziksel aktiviteye katılım ve farklı değişkenler açısından incelenmesi (Atatürk Üniversitesi örneği)*(Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Demir, T.ve Melanlıoğlu, D. (2014). Speaking anxiety scale for secondary school education students: validity and reliability study. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 47(1), 103-124.
- Demirci, E. (2019). 5e öğrenme modelinin ortaokul öğrencilerinin konuşma becerileri ve konuşma kaygılarına etkisi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Deringöl, Y. (2018). Sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygıları. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(03), 23-35.
- Durmuş, E. ve Baş, K. (2016). Sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarının incelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 11(19), 325-336.
- Garashlı, J. (2020). *Takım sporu ile bireysel spor yapan sporcularda konuşma kaygısının psikolojik kırılma noktasına etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Gedik, M. (2015). Siirt örneğinde ortaöğretim öğrencilerinin konuşma kaygılarının incelenmesi. *ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi (ODÜSOBİAD)*, 5(13), 77-93.
- Gölpınar, Ş., Hamzadayı, E. ve Bayat, N. (2018). Konuşma kaygı düzeyi ile konuşma başarıları arasındaki ilişki. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 75-85.
- Gündüz, A. (2020). *Duyusal zekâ ile konuşma kaygısı arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Harmandar Demirel, D., Serdar, E., Uludere, E.ve Karakaş, Z. (2017). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının konuşma kaygıları. *Journal of International Social Research*, 10(50),510-516.
- Hasırcı, S. (2018). Türkçe öğretmeni adaylarının konuşma kaygıları üzerindeki etkisi açısından akran ve öğretmen geribildirimini. *Turkish Studies*, 13(4), 685-706.

- İşcan, A.ve Karagöz, B. (2016). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Konuşma Kaygılarının İncelenmesi Gaziosmanpaşa Üniversitesi Örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 193-206.
- Kana, F. (2015). Investigation of preservice teachers' speech anxiety with different points of view. *International Journal of Progressive Education*, 11(3), 140-152.
- Kardaş, M. N. ve Koç, R. (2017). Effect of drama instruction method on students Turkish verbal skills and speech anxiety. *International Journal of Progressive Education*, 13(1), 64-78.
- Kartal, M. (2019). *Beden eğitimi ve spor bölümü öğretmen adaylarının konuşma kaygısı ve kültürel zekâ arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Kavruk, H. ve Deniz, E. (2015). Ortaokul Öğrencilerinin Konuşma Kaygıları (Samsun ili örneği). *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, (15),63-89.
- Kinay, I. Ve Özkan, E. (2014). Öğretmen adayları için konuşma kaygısı ölçeği (OAKKO) geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Turkish Studies—International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(5), 1747-1760.
- Kuru, O. (2018). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin konuşma kaygılarının incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(4), 2193-2206.
- Kuşdemir, Y. ve Katrancı, M. (2015). Öğretmen adaylarının konuşma kaygılarının incelenmesi: sözlü anlatım dersine yönelik bir uygulama. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 415-445.
- Koç Akran, S. ve Özdemir, E. (2018). Yaşam boyu öğrenme sürecinde öğretmen adaylarının konuşma kaygılarına ilişkin görüşleri. *The Journal of International Lingual Social and Educational Sciences*, 4(1), 38-49.
- Lüle Mert, E. (2015). Türkçe öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarına ilişkin bir inceleme. *Journal of International Social Research*, 8(37),784-789.
- Özdemir, G. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile konuşma kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin tespit edilmesi: Niğde ili örneği*(Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Özdemir, S. (2018). Türkçe öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarını gidermede hazırlıklı konuşmaların rolü. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 361-374.
- Özkan, E ve Kinay, İ. (2015). Öğretmen adaylarının konuşma kaygılarının incelenmesi (Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Örneği). *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 4(3), 1290-1301.
- Sevim, O. (2014). Effects of drama method on speaking anxieties of pre-service teachers and their opinions about the method. *Educational Research and Reviews*, 9(18), 734-742.
- Sevim, O. (2012). Öğretmen adaylarına yönelik konuşma kaygısı ölçeği: bir geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Electronic Turkish Studies*, 7(2),927-937.
- Sevim, O ve Gedik, M. (2014). Ortaöğretim öğrencilerinin konuşma kaygılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 52, 379-393.
- Sofu, M. (2012). *Öğretmen adaylarının konuşma kaygıları*(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Temiz, E. (2013). Speech anxiety of Music and Turkish language teacher candidates. *Journal of Educational & Instructional Studies in the World*, 3(2), 101-105.
- Temiz, E. (2015). Pedagojik formasyon alan öğretmen adaylarının konuşma kaygıları. *Electronic Turkish Studies*, 10(3),985-992.
- Tolun, K. (2019). *Sınıf öğretmeni adaylarının konuşma kaygılarının farklı değişkenler açısından incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Tüzmen, T. (2016). *Akademik çelişki tekniğinin 6. Sınıf öğrencilerinin konuşma becerilerine ve konuşma kaygılarına etkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.

- Ürün Karahan, B. (2018). Examining the relationship of listening and speaking anxieties of turkish teacher candidates with their listening self-efficacy. *International Online Journal of Educational Sciences*, 10(3), 72-82.
- Yıldırım, G. (2015). Ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygısı (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Uşak.